

EUSKALDUN, FEDEDUN

Leenago bai, euskaldunik geienak fededuan zireanean. Baia orain...

Nik neuk ez dakit gure errietan zer denganiño jazo dan. Guk geuk izan ez genduzan erreztasunak eta aukerak daukez ikasketak egiteko oraingo gazteak eta, geienak dira asko ikasiak eta landuak, baia altxorrik onena galdu egin dabe: Siñismena, eta sendietako bakezko bizikerea lorrindu: Siñismenean eta bizikeran zoriontsu bizi zireanean guraso asko zetara jokatu ez dakiela jarri dabez. Tamalgarria!

Besteak beste, geure erriari buruz diardut. Gure gaztealdian gure erriko gizasemeak, bai emakume eta bai gizon, zintzoak eta fededunak zirean eta orain sortu izan dakiguzan naaste ta lorrinkeria barik bizi izan gintzazan, siñismenez eta Jainkoaganeko maitetasunez.

Izagirre'tar Juan geure erriko semea zan abadeak esaten eban, abadetzarako ikasketak egiten Gazteiz'en egoanean, Martin Aitari entzun ei-eutsan, Araba'ko erri baten: "En Bizkaia hay un pueblo, Aiangiz, que no pecó en Adan" Martin Aba, Larrea'ko karmeldarra, ser-

moalari entzutetsua zan. Sarri izaten genduan gure artean eta ondo ezagututen ebazan gure erriko eliztarrak. Euskal-idazlea be ba-genduan: "Egi biribillak" idazten ebazan Karmelgo argia'n Arratia'ko bere euskera ederean.

Olakoxe fededun zintzoak zirean, ba, orduko zar eta gazteak. Bai meztan eta baita arratsaldeko elizkizunetan bete-beterik izaten genduan gure elizea. Orain barriz, gaterik ez umerik ez da elizkizunetan agertuten.

Aittetugarriak zirean areik, gogoetan betirako zirrada ezarri euskuen Maiatz'eko loretake abestiak eta abar, bizitza guztirako siñismenaren indargarri irauten dauskuen gomutagarriak.

Orduko abadeak esaten ebenez, gabetan Agurtza deuna otoitz egiten etzan etxerik ez ei-egoan gure errian. Eta orain... Ai orain, leen errosarioak eskegita izaten zirean eskatzetako ormetan, gure gogoeri, batez bere gazte ta umeeri kalte egiten diarduen irratikuskiñak ikusten dira.

Auxe bai ba-dala tamalgarria bizen kaltegarria! Fedea galdu daiteanean, lotsabakokeria, kuntzekeria,

berbakera baldrasa, sasi-eskontzak, bizi-alarguntzak eta abar eta abar sortuten dira. Zoritxar auxe jazo da, ba gure errietan.

Iratzeder beneditar olerkari gogokoiari itaundu neutsan bein, zer jazo ekioen arei, Prantzia'ko abade langilleeri eta, berba gitxitean erantzun austan: "otoitzik etzuten egiten eta..." Otoitzik egin ezean ez dago, ba, siñismenean zintzo jarraitzerik. Eta leenagoko aldean gitxik egiten dabe otoitz orain.

Leenagoko abadeak, pekatua ez dala, pekatuak bidea izan daiteken jokabidea bera be gogor salatuten eben. Oraingoeri ez dautsegu entzuten, euren berbaldietan, irratikuskiñak gizartean dagiskuzan kalteak diralata ezer esaten. Alperrekoa dala uste ete-dabe, ba, edo itsasoan goldaketan jardutea dala oraingo gizadiari olakoak adiraztea?

"Egia, askoren mingarria" da esakerea, ba-daiteke lerro oneik norbaitzuk minberatu izatea be. Baia, auxe dogu egia eta egiari ezin geikeoz entzumenak estaldu.

Aurre-Apraiz'tar Balandin'ek

TRABUDUA'TAR POLIXENE

Zelai artean autaturiko izena da Trabudua, landara orlei, bola urdiñak sortzen ditun izakia, bene benetan esan bear da eder dala itxuria, inguru danak alaituteko irudi bizi bizia.

Azi eder bat erein zenduan, egiz, egokitasunez, erri on baten bizitz argia urrezko edertasunez, gogo onenaz artzen eutzuen zure jakintza biotzez,

gora euzkotar arima ona, erritar onen eskarrez.

Aldi aretan ibili ziran lagunak Euskalerrian erririk erri itza zabaltzen egiaren izenian, bata lez beste jatorrak ziran gizontasun onenian, euzko erria goraldugaz berari zor jakonian. Ordu-ezkero maitasun aundiz erria astu ezinik, gogo onenaz aurkitzen zara sendiaz inguraturik,

gora ta gora esaten dozu euzko arnasaz beterik, Jainko Altsuak berea daben erri ona maitaturik.

Oi, ze jendetza agurgarria bizi zan Euskalerrian, plazarik plaza joaten ziran egiaren izenian, erri bizia zabaltzen zendun euzkotar itz jatorrian eta euskaldun seme-alabak pozik, entzuten aurrian.

PAULIN